

Świętowaliśmy 71. rocznicę forsowania Odry - 23 kwietnia 2016 r.

07 wrz 2017 12:57

W tym roku po raz 71 świętowaliśmy rocznicę forsowania Odry. Uroczystości główne zaplanowano na sobotę 23 kwietnia 2016 r. przy Pomniku Wdzięczności 1 Armii Wojska Polskiego w Starych Łysogórkach. Województwo Zachodniopomorskie reprezentował wicemarszałek Jarosław Rzepa.

Obchody rozpoczęły się już w piątek 22 kwietnia br., konferencją „Nadodrzańskie spotkania z historią 2016”, która odbędzie się w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Mieszkowicach.

Cześć główna obchodów odbyła się w Starych Łysogórkach – Cmentarz Wojenny Siekierki, gdzie od godzin porannych trwał pokaz sprzętu wojskowego. Przy Pomniku Wdzięczności 1 Armii Wojska Polskiego wygłoszono wystąpienia okolicznościowe, odbył się apel poległych oraz złożono kwiaty.

- Sforsowanie Odry i pokonanie wroga było warunkiem otwarcia drogi na Berlin. Żołnierze mówili: mieć tyle wojny za sobą, a tej najważniejszej mety nie przekroczyć? Mało kto wie, że stoczona tu bitwa była pierwszą bitwą oddziałów polskich na terytorium ówczesnych Niemiec - mówił podczas uroczystości na Cmentarzu wicemarszałek Jarosław Rzepa.

W Gozdowicach świętowano przy Pomniku Sopera Polskiego, gdzie odbyła się oficjalna część obchodów. W godzinach popołudniowych w ramach wydarzenia odbył się bieg „XIII Mieszkowicka Nadodrzańska Dziesiątka”, a podczas Festynu nad Odrą można było obejrzeć wojskowy sprzęt oraz spróbować żołnierskiej grochówki.

W uroczystościach co roku uczestniczy około 2000 osób – wśród nich m. in. przedstawiciele najwyższych władz państwowych, władz samorządowych, związków kombatanckich, służb mundurowych i uczniowie zachodniopomorskich szkół. Wydarzenie zorganizowane zostało przez Województwo Zachodniopomorskie, Związek Kombatanatów RP i byłych Więźniów Politycznych, Gmina Mieszkowice, 12 Szczecińska Dywizja Zmechanizowana, 5 Pułk Inżynierijny, Starostwo Powiatowe w Gryfinie oraz Miasto i Gmina Cedynia.

Pielęgnowanie polskości oraz kształtowanie świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej mieszkańców regionu to jedno z zadań samorządu województwa.

Opis historyczny:

Po zwycięskiej kampanii pomorskiej, Armia Czerwona oraz towarzysząca jej 1. Armia Wojska Polskiego stanęły na brzegu Odry. Wypływająca z Sudetów Wschodnich rzeka stanowiła jedną z ostatnich większych przeszkód wodnych zagrażających drogę do stolicy III Rzeszy. Zgromadzone w rejonie na północ od Kostrzyna polskie pododdziały skierowano w okolice Siekierok

i Gozdowic – rejon ten, znajdujący się między pasami natarcia radzieckich 47. i 61. Armii, wybrano jako najdogodniejsze miejsce forsowania. Najtrudniejsze zadanie spoczęło na jednostkach inżynieryjnych podporządkowanych generałowi Jerzemu Bordziłowskiemu – to one miały za zadanie przygotowanie przepraw w kilku miejscach jednocześnie.

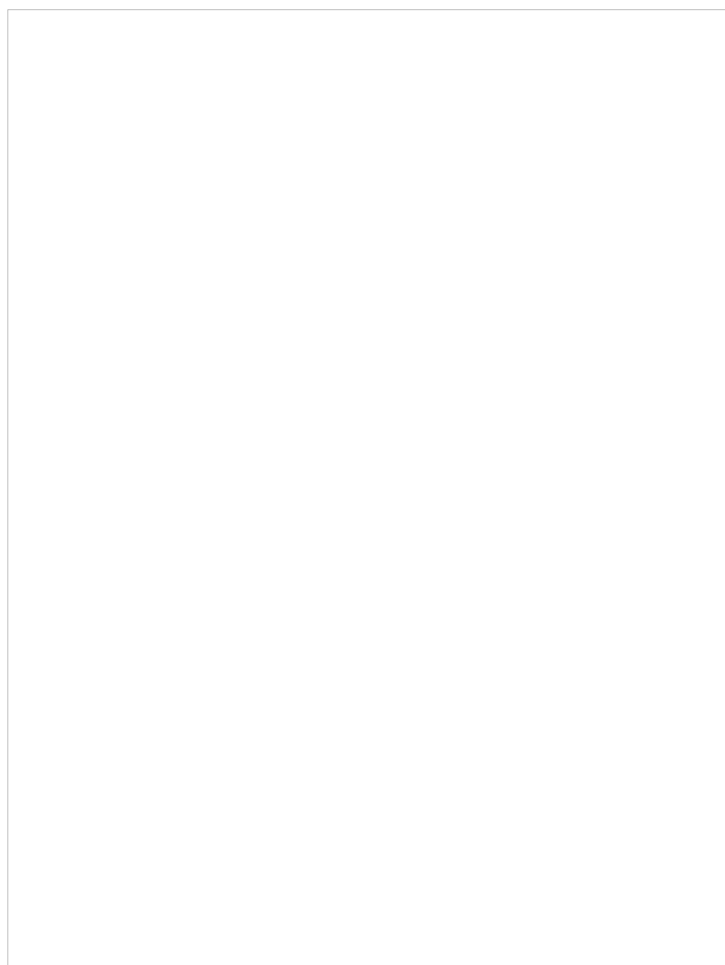
14 kwietnia polscy saperzy rozpoczęli przygotowania do budowy przyczółku na zachodnim brzegu. Wsparcia udzielili im żołnierze 2. i 3. Dywizji Piechoty. Dwa dni później rozpoczęła się operacja forsowania Odry przy pomocy ruchomych oraz stałych środków przeprawowych – w awangardzie spod Siekierki ruszyła 1. Kościuszkowska Dywizja Piechoty. Połączone w promy oraz mosty parki pozwoliły na przekroczenie rzeki nie tylko przez piechotę ale i pojazdy, w tym wozy gąsienicowe 1. Brygady Pancerniej oraz 4. pułku czołgów ciężkich. Miejscowe postawienie zasłon dymnych pozwoliło zamaskować działania przed niemieckim lotnictwem. Do 18 kwietnia niemal całość rzutu bojowego 1. Armii Wojska Polskiego stanęła na zachodnim brzegu. Przed żołnierzami rozpościerał się głęboki na sześćdziesiąt kilometrów pas natarcia, którego koniec stanowił Berlin, za – białoczerwone słupy graniczne, znaczące przyłączenie Pomorza do odradzającej się ojczyzny.

Cmentarz Wojenny Żołnierzy 1 Armii Wojska Polskiego poległych w 1945 r. w czasie walk nad Odrą i podczas operacji berlińskiej znajduje się na terenie wsi Stare Łysogórki w gminie Mieszkowice.

Na cmentarzu pochowanych jest 1987 żołnierzy, w 24 kwaterach, w 1743 mogiłach pojedynczych i zbiorowych (1975 znanych i 12 nieznanymi). W kwaterach cmentarza spoczywa 1646 żołnierzy szeregowych, 129 podoficerów, 128 oficerów, 84 żołnierzy o niezidentyfikowanym stopniu. Oprócz żołnierskich nagrobków stoi na nim pomnik Wdzięczności Żołnierzom 1 Armii WP, według projektu Sławomira Lewińskiego oraz krzyż z 1990 r.

Pamięci tych wydarzeń strzeże Rejon Pamięci Narodowej Cedynia – Siekierki – Gozdowice.

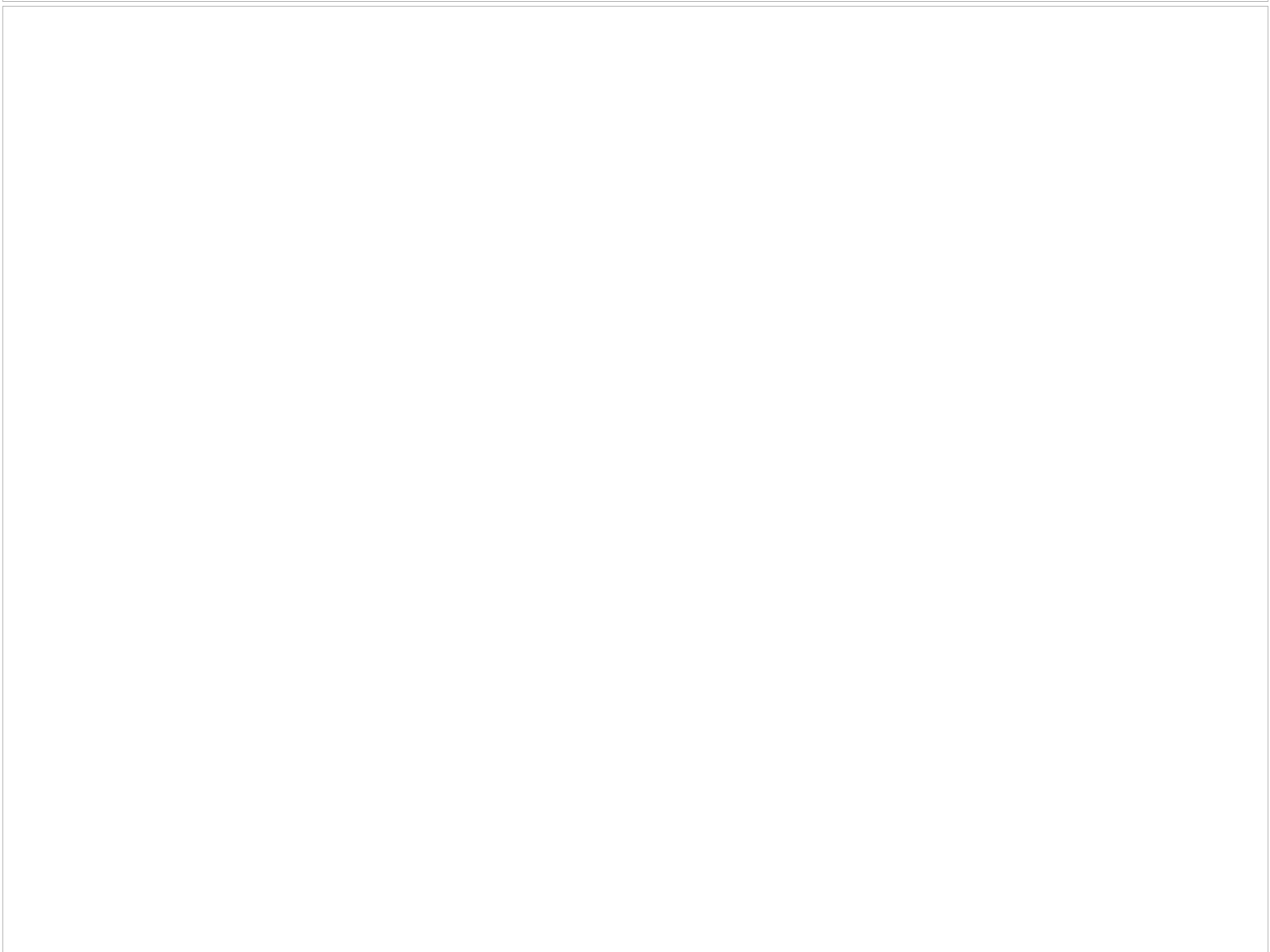
Galeria

[1]

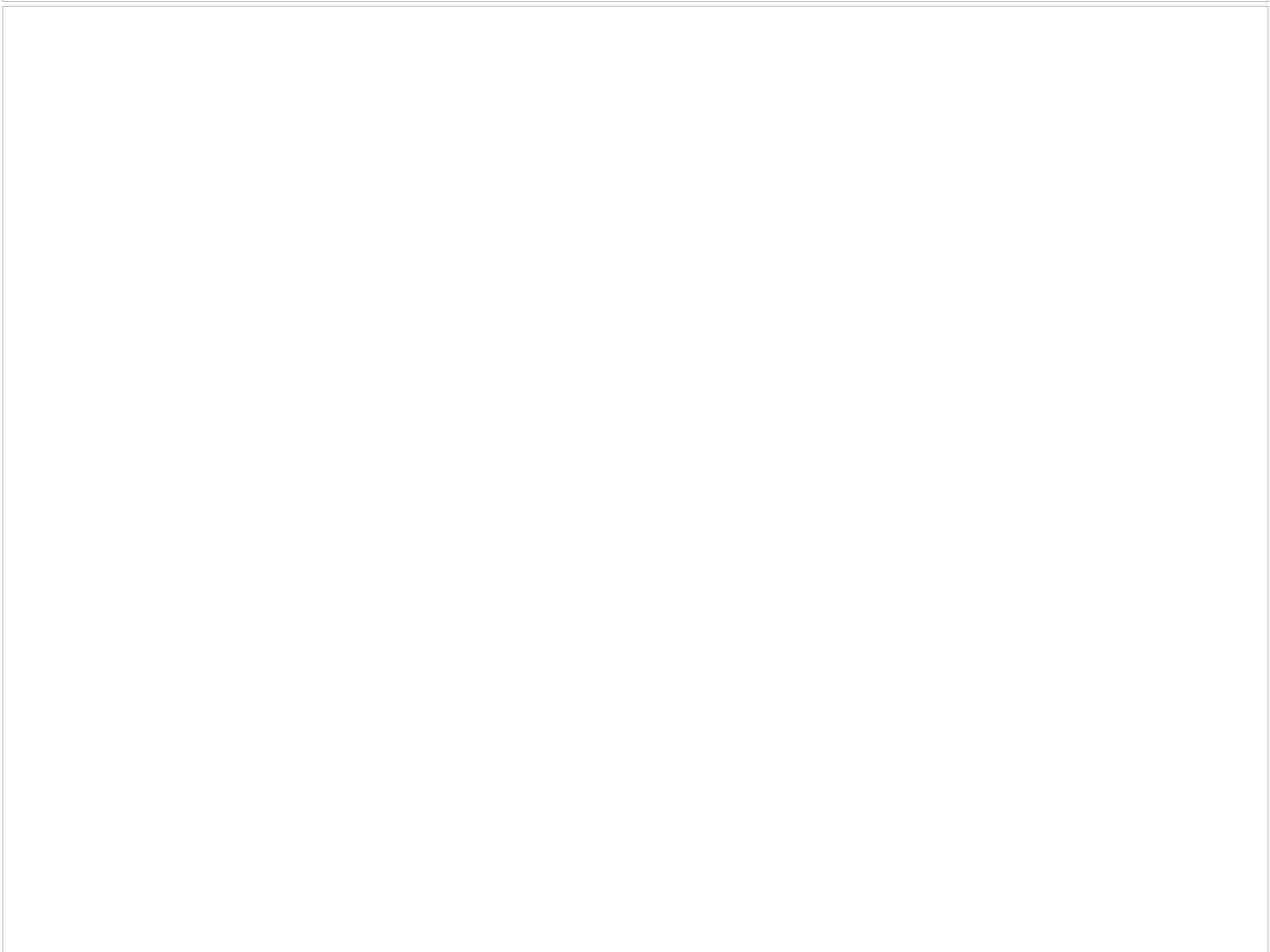
[2]

[3]

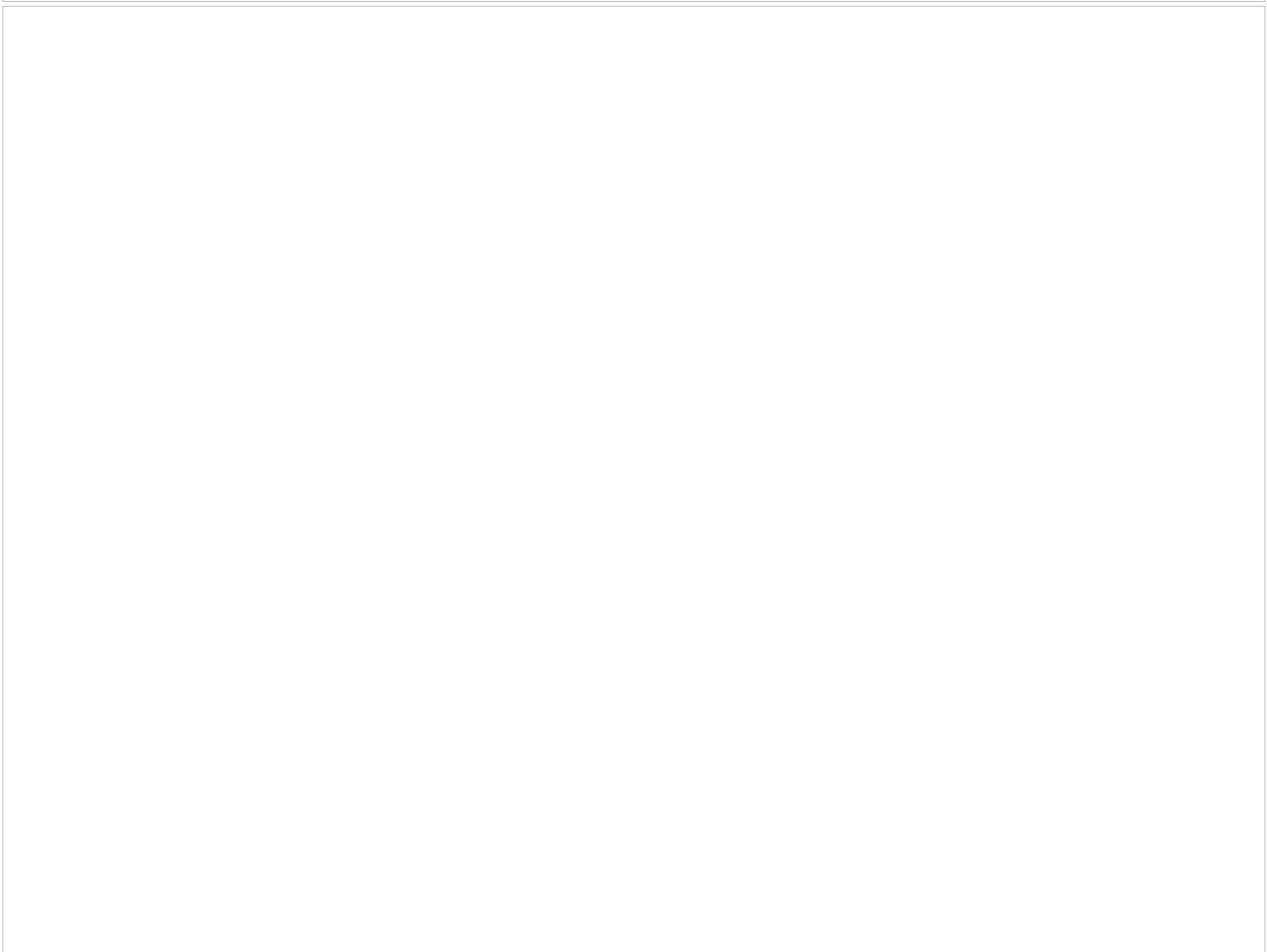
[4]

[5]

[6]

[7]

Adres źródłowy: https://gabinet.archiwum-wzp.pl/biuro-organizacyjne/wojewodzka-rada-kombatantow-i-osob-represjonowanych/wydarzenia-z-udzialem-srodowisk-kombatanckich/2016/swietowalismy-71rocznice-forsowania-odry-23-kwietnia-2016-r?mobile_switch=mobile

Linki

- [1] https://gabinet.archiwum-wzp.pl/sites/default/files/siekierki_2016_zdj._2.jpg
- [2] https://gabinet.archiwum-wzp.pl/sites/default/files/siekierki_2016_zdj._3.jpg
- [3] https://gabinet.archiwum-wzp.pl/sites/default/files/siekierki_2016_zdj._4.jpg
- [4] https://gabinet.archiwum-wzp.pl/sites/default/files/siekierki_2016_zdj._5.jpg
- [5] https://gabinet.archiwum-wzp.pl/sites/default/files/siekierki_2016_zdj._6.jpg
- [6] https://gabinet.archiwum-wzp.pl/sites/default/files/siekierki2016_zdj._7.jpg
- [7] https://gabinet.archiwum-wzp.pl/sites/default/files/zdj._1_siekierki_2016_0.jpg